

## Statusrapport nyanlända

### Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

### Sammanfattning

Från den 1 januari till den 15 augusti i år har 73 nyanlända tagits emot på anvisning för bosättning i Nacka kommun. Dessutom har 36 nyanlända hittat bostad i kommunen på egen hand och 6 ensamkommande barn tagits emot i kommunen. Totalt ansvarar kommunen för 328 ensamkommande barn. Av dessa är 263 asylsökande och 65 har permanent uppehållstillstånd.

### Ärendet

I statusrapporten presenteras hur mottagandet av nyanlända invandrare och ensamkommande barn för närvarande ser ut i Nacka. I bilaga 1 finns en lista med förklaringar till de vanligaste begreppen som används inom området flyktingmottagning.

### Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Från och med den 20 juli 2016 till och med den 19 juli 2019 gäller en tillfällig lag som innebär att tidsbegränsade uppehållstillstånd ges till alla skyddsbehövande utom kvotflyktingar som fortsatt får permanenta uppehållstillstånd. Vidare begränsas möjligheterna till anhöriginvandring för skyddsbehövande med tidsbegränsade tillstånd och ett skärpt försörjningskrav kommer att gälla. Lagen ska tillämpas på beslut som fattas under lagens giltighetstid, men det finns undantagssituationer under en övergångsperiod där lagen inte ska tillämpas. Lagen innebär också att övriga skyddsbehövande inte ska kunna beviljas uppehållstillstånd. Upphållstillstånd enligt synnerligen/särskilt ömmande omständigheter får endast beviljas om ett nekande skulle strida mot svenskt konventionsåtagande.

### Prognoser över antalet asylsökande och nyanlända på anvisning

Den nya prognosen från Migrationsverket om antalet asylsökande presenterades den 25 juli. Migrationsverket har skrivit ned prognosen för antalet asylsökande 2016 till 34 500 varav 3000 ensamkommande barn. I myndighetens aprilprognos var huvudscenariot 60 000 asylsökande i år varav 7 000 ensamkommande barn.

År 2017 beräknas det bli färre nya uppehållstillstånd än vad som tidigare beräknats. Jämfört med föregående prognos pekar det sammantaget på ett lägre behov av anvisad bosättning från Migrationsverkets anläggningsboende år 2017 än tidigare beräknat, från 30 600 till 25



200. För 2018 ligger antalet som beräknas anvisas från Migrationsverkets anläggningsboenden i princip på samma antal, 11 400 personer.

### Antalet mottagna nyanlända invandrare i Nacka 2016

Enligt kommunkonferensen för 2016 ska Nacka ta emot 366 nyanlända på anvisning från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Antalet har sedan minskats vad gäller 11 kvotflyktingar vilket innebär att 355 nyanlända kommer att anvisas till kommunen under året.

Utöver de nyanlända som kommer på anvisning bosätter sig nyanlända själva i kommunen. Det kan vara personer som tackat nej till bosättning via Arbetsförmedlingen eller som bott i eget boende under tiden de varit asylsökande och därmed inte har rätt till bosättning via Arbetsförmedlingen. Det kan också handla om personer som är anhöriga till Nackabor.

Nacka har till och med den 15 augusti 2016 tagit emot 45 personer på anvisning från Arbetsförmedlingen och 29 kvotflyktingar på anvisning från Migrationsverket, totalt 73 personer. Av dessa är 36 vuxna och 37 barn. Ytterligare 36 personer, 32 vuxna och fyra barn, har hittat bostad själva och på så sätt bosatt sig i kommunen.

**Tabell 1. Antal mottagna nyanlända januari–15 augusti 2016**

2016 Månad	Mottagna genom anvisning		Bosatta på egen hand		Totalt
	vuxna	barn	vuxna	barn	
Januari	0	0	1	0	1
Februari	2	0	8	1	11
Mars	13	16	1	0	30
April	4	4	2	1	15
Maj	1	6	2	0	7
Juni	11	10	5	2	28
Juli	3	0	13	0	16
Augusti	0	0	0	0	0
<b>Totalt</b>	<b>36</b>	<b>37</b>	<b>32</b>	<b>4</b>	<b>109</b>

### Justeringar av årsplanen för anvisningar från Arbetsförmedlingen

Arbets- och företagsenheten har lämnat in önskemål hos bosättningsenheten på Arbetsförmedlingen om att skjuta på sex anvisningar från augusti till oktober vilket också godkänts. Även önskemål om att skjuta på de 26 anvisningarna i september från Arbetsförmedlingen har godkänts. Dessa kommer istället att anvisas i november och december. I september kommer därmed endast kvotflyktingar att anvisas från Migrationsverket. Den justerade årsplanen redovisas nedan.


**Tabell 2. Antalet anvisningar 2016 enligt justerad årsplanering**

Månad	Jan-14 feb	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalt
Antal anvisade av Af		28	26	10	0	0	0	45	97	90	296
Antal kvot			0	24	0	0	24	0	0	0	48
Anvisningar	11										11
Summa	11	28	26	34	0	0	24	45	97	90	355

### Ensamkommande barn

Hittills i år har Nacka tagit emot sex ensamkommande barn. Totalt ansvarar kommunen för 328 ensamkommande barn varav 24 flickor. Totalt är 263 asylsökande och 65 har permanent uppehållstillstånd. 135 barn bor i Nacka och övriga i andra kommuner.

**Tabell 3. Ensamkommande barn och vistelsekommun**

Antal barn	Asyl	Put	Totalt
Bor i Nacka	100	35	135
Bor i annan kommun	163	30	193
<b>Totalt</b>	<b>263</b>	<b>65</b>	<b>328</b>

I tabellen nedan framgår att 129 bor på HVB-hem, 160 i jourhem, 23 i familjehem och 16 i stöd- eller träningslägenheter.

**Tabell 4. Ensamkommande barn och boendeform**

Boende	Asyl		Put		Totalt
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	
HVB-hem	1	96	7	25	129
Jourhem	4	145	3	8	160
Familjehem	3	14	2	4	23
Stöd-/träning lägenhet			4	12	16
<b>Totalt</b>	<b>8</b>	<b>255</b>	<b>16</b>	<b>49</b>	<b>328</b>



### **Måluppfyllelse och kommunandelar för mottagande av ensamkommande**

Sedan den 1 april 2016 gäller en ny anvisningsmodell för ensamkommande barn. Den nya modellen innebär att varje kommun tilldelas en viss andel av det totala antalet ensamkommande barn som ska anvisas. Beräkningen av respektive kommunandel baseras på folkmängd, tidigare mottagande av nyanlända, asylsökande, samt mottagande av ensamkommande barn och unga.

Anvisning sker till den kommun som för tillfället har lägst måluppfyllelse av sin andel, såvida inte en annan kommun anmält ledig plats eller om barnet har anknytning till annan kommun. Alla anvisningar bidrar till måluppfyllelsen, vilket innebär att även barn som anvisas på grund av anknytning till en kommun räknas in i kommunens måluppfyllelse. Andelarna fastställs årligen i samband med Migrationsverkets februariprognos och börjar gälla 1 mars varje år (för 2016 gäller 1 april).

Nacka kommuns andel i anvisningsmodellen för ensamkommande asylsökande barn är 9,94 promille. I prognosen för juli 2016 anges att måluppfyllelsen för Nacka kommun är 4,6 procent. Detta beror på att andra kommuner anmält lediga platser och att barnen inte haft anknytning till Nacka kommun vilket gör att endast ett fåtal ensamkommande har anvisats till kommunen under 2016.

### **Tillsättning av särskilt förordnad vårdnadshavare**

I september kommer två anställda som tillhör dygnsvården att färdigställa tillsättningarna av särskilt förordnad vårdnadshavare för alla ungdomar som behöver särskilt förordnad vårdnadshavare och som bor i Nacka. Kommunen har gjort ett tydligt flödesschema som förenklar uppdraget och familjerättens gruppchef kommer att handleda utredningarna.

### **Nytt ersättningsystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga**

Arbetsmarknadsdepartementet har tagit fram ett förslag till nytt system för ersättning till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn och unga. En viktig skillnad mot dagens system är att ersättningen för boendeplatser för ensamkommande barn kommer att schabloniseras i större utsträckning. Det nuvarande systemet med ersättningen för boendeplatser med 1 600 kronor för obelagd plats respektive 1 900 för belagd plats inom överenskommelse och för plats på HVB-hem utanför överenskommelse sänks till 1 350 kronor per boendeplats oavsett boendeform.

Nacka kommun har lämnat in ett yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet. I yttrandet konstateras att den ersättning som promemorian föreslår för boendeplatser är för låg för ett hållbart mottagande av ensamkommande barn. Den föreslagna ersättningen för mottagandet av ensamkommande, där utrednings- och uppföljningskostnaderna utgör den största delen, anser kommunen också vara för låg. Kommunen kan inte minska sina utrednings- och uppföljningsresurser utan att äventyra rättssäkerheten och barnets bästa.



Yttrandet skulle vara regeringen tillhanda senast den 24 augusti 2016. Arbets- och företagsnämnden antog genom ordförandebeslut ett förslag till yttrande den 9 augusti eftersom det var ett brådskande beslut. Ärendet bereddes av kommunstyrelsens arbetsutskott den 16 augusti 2016, varefter ett preliminärt yttrande gavs in till Arbetsmarknadsdepartementet. Kommunen kompletterade därefter med det slutliga yttrandet efter att det antagits av Kommunstyrelsen den 29 augusti.

### **Bostäder för nyanlända som tagits emot 2016**

Majoriteten, 47 av 73 personer av de nyanlända som tagits emot i Nacka till och med den 15 augusti i år, bor i kommunens fastigheter. Nio bor i privata fastigheter som kommunen hyr ut till de nyanlända och 10 nyanlända bor i privatpersoners bostäder som kommunen hyrt in.

**Tabell 5. Nyanlända per boendetyyp**

Bostadstyp	Antal mottagna
Kommunens fastigheter	47
Privata fastigheter	9
Privatpersoner	10
Flyttat till annan kommun	8
<b>Summa</b>	<b>73</b>

### **Kommunens arbete med att få fram bostäder**

Kommunen har planerat att bygga bostäder med modulteknik under hösten för att bostäder ska bli klara så snabbt som möjligt för de nyanlända som ska anvisas under året. NCC har inom ramen för partneravtalet fått uppdraget. Inflyttning var tidigare planerat för november respektive december 2016 för cirka 115 personer. För två av tre modulhus har det nu uppstått förseningar i samband med bygglovsansökan och därför kommer dessa hus inte att stå klara i år. Ett av husen kommer enligt den reviderade planen stå färdigt under första kvartalet 2017. För det andra huset försöker kommunen hitta en alternativ placering.

För närvarande finns det inte tillräckligt med bostäder för de nyanlända som kommer under november och december 2016. Kommunen arbetar med parallella spår, såväl kommunala som privata alternativ. I dagsläget saknas dock bostäder för cirka 150 nyanlända som kommunen ska ta emot i november och december. Det finns flera andra kommuner i länet som står inför en situation där det saknas bostäder för mottagandet av nyanlända under 2016. Nacka kommun har tät dialog med Arbetsförmedlingens bosättningsenhet för att stämma av nuläge och de kommande anvisningarna under hösten.

### **Ytterligare projekt i egen regi behövs**

I en tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsens statsutvecklingsutskott (KFKS 2016/480) aviseras behovet av fler bostadsprojekt i egen regi. Bakgrunden är att det senaste årets arbete och det ökade behovet har visat att samarbeten som genererar bostäder genom



kommersiella privata aktörer tar tid att genomföra från idé till färdig bostad. Jämfört med att skapa bostäder som kommunen beställer på kommunens obebyggda fastigheter eller där befintliga lokaler byggs om, kan det ta längre tid och innebära ökade risker eftersom kommunen inte kan råda över projektet i lika hög utsträckning.

Enligt tjänsteskrivelsen kan kommunen inte avvakta med att utveckla bostäder i egen regi tills alla privata kommersiella alternativ utretts. Kommunen behöver arbeta med flera scenarion parallellt för att klara av att tillhandahålla tillräckligt antal bostäder för sociala behov. Parallellt med dialog med marknadens parter behöver kommunen driva projekt i egen regi. Kommunen kan välja att bygga och förvalta med en plan på försäljning inom viss tid.

## **Ekonomiska konsekvenser**

Ekonomiska konsekvenser av mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn redovisas i arbets- och företagsnämndens bokslut. Även kommunens nettokostnader för bostäder till nyanlända nackabor kommer att redovisas i bokslut. Det är dock värt att notera att kostnader för bostäder har ett tydligt samband med kommunens förmåga att planera. I dagsläget saknas planering för ett långsiktigt boende för ett stort antal personer för i år. Konsekvensen av detta kan bli bostadslösningar i form av hotell och vandrarhem, vilket är förhållandevis dyrt. Generellt finns risker för stora ekonomiska konsekvenser för kommunen och de enskilda individerna om de nyanlända och ensamkommande barnen inte lyckas etablera sig på arbetsmarknaden.

## **Konsekvenser för barn**

De nyanlända barnen är i behov av särskilt stöd under etableringsperioden. Kommunens insatser i mottagandet bör därför särskilt beakta konsekvenser för barn och arbeta för att de ska få samma förutsättningar som andra barn. Att snabbt komma in i förskola och skolverksamhet är viktigt. Barn till asylsökande som bor i eget boende (EBO) ska få likvärdigt omhändertagande.

## **Bilaga**

1. Migrationsverkets förklaringar på vanliga begrepp inom flyktingmottagandet

Carina Filipovic  
Enhetschef  
Arbets- och företagsenheten

Jenny Rivas  
Etableringsutvecklare  
Arbets- och företagsenheten